

FeLV

Feline Leukæmi Virus

Indledning

Feline leukæmi virus (FeLV) er en alvorlig virussygdom hos katte. Viruset blev for første gang diagnosticeret i 1960'erne og klassificeres nu som et retrovirus, der er i familie med Feline immundefekt Virus (FIV) og Human immundefekt virus (HIV). På trods af deres slægtskab er der stor variation i både FeLV's og FIV's udseende og virkemåde, dog har de det tilfælles, at de er arts specifikke, hvilket betyder, at der ikke ses spredning til andre arter, såsom hunde og mennesker.

Smitte

FeLV er spredt ud over hele verden. Mange af de katte, som bliver udsat for smitte danner antistoffer og kommer sig uden at udvikle kliniske symptomer. Dette er kliniske sunde og raske katte, som regelmæssigt er vaccineret, er frie for orm og er i god foderstand, samt de indendørs katte, som sjældent eller aldrig bliver præ-senteret for andre katte. Er katten først blevet smittet, opkoncentreres virus især i spyt og næseflåd, men findes også i urinen og afføringen. Smitten sker enten ved direkte kontakt, det vil sige ved bid og soignering af hinanden eller via fælles vandskål og sandkasse. Killinger under 4 måneder er i højrisikogruppen for at blive smittet, når de udsættes for FeLV, men med tiden udvikler de en vis resistens overfor infektionen. Hertil skal dog lige nævnes, at ved et stort smittepres kan denne "immunitet" brydes, så killingen alligevel bliver smittet. Smitten af killinger med FeLV kan også ske via moderkagen, således at killinger med en mor testet positiv for FeLV som regel vil blive født med FeLV. Hun kan som tidligere nævnt også smitte dem ved soignering, eller i sjældne tilfælde kan hun have virus i mælken uden, at det kan spores i hendes blod. FeLV smitter yderst sjældent fra kattens omgivelser, da viruset kun kan overleve få timer udenfor katten og inaktiveres af de fleste desinficerende midler.

Sygdommens udvikling

Selve inkubationstiden kan variere, men oftest er den på 2-3 måneder. Efter smitte opformeres virus i tonsillerne og spredes derefter til de resterende lymfeknuder i hovedet og halssenen. I løbet af de næste par dage eller uger spredes FeLV videre til blodet og herfra videre til milten, knoglemarven, skjoldbruskkirtlen og resten af kroppens lymfeknuder. Som før nævnt danner de fleste katte antistoffer i dette stadie og når derfor ikke at blive syge. Hos de katte, som fortsat er inficeret, aflejres virus nu i knoglemarven, hvor de forbliver resten af kattens levetid. Efter yderligere 4-6 uger spredes FeLV igen til blodet. De fleste af disse katte vil nu blive permanent smittet og viruset spredes videre ud i kroppen til blandt andet spytkirtlerne, tarmene og nyrerne. Katten vil nu udgøre en smitterisiko for andre raske katte.

Symptomer

I det tidlige sygdomsstadie kan symptomer være så svage, at ejerne ikke bliver opmærksomme på, at deres kat er syg. Katten kan virke lidt sløj og nedstemt, få strittende og mat pels samt have forbigående feber. I det næste stadie, som kan være længere tid om at udvikle sig, angriber FeLV immunforsvaret, hvilket gør katten mere sårbar overfor sekundære infektioner.

Det vil sige, at virus, bakterier, svampe og parasitter som normalt ikke vil påvirke katten nu forårsager sygdomme, som katten får svært ved at bekæmpe med det svækkede immunforsvar. De sekundære symptomer, som hæmningen af immunforsvaret forårsager, vil variere meget og kan komme til udtryk ved vedvarende feber, væggtab som følge af nedsat appetit, mund- og tandkødsbetændelse, infektioner i blæren, lungerne og huden og reproduktionsproblemer såsom abort og dødfødte killinger. Da knoglemarven er medvirkende til at danne blodets celle, vil FeLVs

svækkelse af denne give anledning til blodmangel. På trods af navnet ses der kun enkelte tilfælde af leukæmi (blodkræft). De resterende symptomer associeres med FeLV-relaterede tumorer, der udvikler sig i skjoldbruskkirtlen og i mave-tarmkanalen. Her er der blandt andet tale om vejrtrækningsbesvær, vedvarende diarré og opkastninger samt forstørrede lymfeknuder.

Diagnose

FeLV kan blive diagnosticeret ud fra en simpel blodprøve. Selve testen er en ELISA-test, som består af et test kit, der samtidig tester for FIV. Testen giver resultat indenfor 15-20 minutter. Det skal dog lige nævnes, at der som i enhver anden test kan forekomme falsk positive og - negative testresultater. Katte, der testes positive for FeLV, lever gennemsnitligt 2 år, og omkring 80% dør indenfor 3 ½ år.

Behandling

Der er ikke nogen egentlig behandling, der kan bekæmpe FeLV. Behandlingen består i at styrke immunforsvaret så længe, det er muligt, indtil de førnævnte sekundære infektioner kommer i udbrud. Herefter afhænger behandlingen af, hvilken følgesygdom katten udvikler. Eftersom prognosen for en FeLV-positiv kat er meget dårlig vil det bedste alternativ være aflivning.

Vaccination

Der findes i dag en effektiv vaccine mod FeLV, som nemt kan kombineres med den "normale" vaccine. Da katten i princippet godt kan være blevet smittet med FeLV inden vaccinationen, bør den testes for, om den er positiv inden den vaccineres, for den først vaccineret og den så senere hen udvikler FeLV, kan det ikke afgøres om de antistoffer, der giver anledning til positivt testresultat, skyldes vaccinen eller kattens eget immunforsvar.

Ved den "normale" vaccine er det normalt at vente med at basisvaccinere killinger af vaccinerede mødre, til de er 12 uger gamle og igen 3-4 uger efter. Killingen skal i dette tilfælde vaccineres, når den er 8 uger gammel eller ældre og igen 3-5 uger efter. FeLV-vaccinen danner immunitet efter et par uger og beholder denne immunitet 1 år.

Den eneste brist så at sige i denne vaccine er, at den ikke kan anvendes til drægtige og diegivende hunkatte.

Hvilke katte bør vaccineres? Da FeLV smitter ved bidsår, bør katte, der slås meget og som lever i områder med høj prevalens af FeLV-smittet, vaccineres mod FeLV, og da vaccinen ikke er 100% sikker, bør FeLV –negative katte, der lever sammen med FeLV-positive katte, også vaccineres. For at undgå forøget smittpres, der kan knække vaccinen immunitet, bør FeLV-negative og –positive katte holdes hver for sig og have hver deres vand- og foderskåle og hver deres kattebakker. Indendørskatte, der aldrig kommer i kontakt med andre katte, er uden for risikogruppen og behøver derfor ikke at blive vaccineret.

Af Dyrlæge Katrine Wedel
Maribo Dyrehospital
www.maribodyrehospital.dk

